

VO ONDERZOEK

BEHOEFTE ONDERZOEK VOORTGEZET ONDERWIJS SCHOLEN M.B.T. DE CMK- THEMA'S
CURRICULUMVERNIEUWING, KANSENGELIJKHEID EN PROFESSIONALISERING

KUNSTLOC
BRABANT

erfgoed brabant

SEPTEMBER 2021 INHOUDELIJKE OPDRACHT

Zicht krijgen op :

Hoe leven de thema's binnen het VO?

Waar liggen behoeften bij docenten?

(Conclusies)

Formeren Trainerspoule VO Kunstloc

i.o.v. Kunstloc Brabant Karin van Dijk

Om vervolgens te bepalen:

Welke stappen kunnen Kunstloc Brabant en Erfgoed Brabant maken en welke acties kunnen we oppakken om het VO-veld te ondersteunen? (Aanbevelingen)

i.o.v. Erfgoed Brabant Imke Donkers

OPZET VRAGENLIJST EN ONTWERP

Een klein beetje achtergrond hoe de lijst tot stand is gekomen

EXPERTS DIE ONS HEBBEN GEHOLPEN MET DE FORMULERING VAN DE JUISTE VRAGEN

Feedback:

Monique Koolen en Robin Brugman

(Kunstloc Brabant)

Ninke van der Heijden

(Erfgoed Brabant)

Siela Ardjosemito

(expert diversiteit-kansengelijkheid)

Er is na overleg besloten een vragenlijst te maken met open vragen, zodat de antwoorden inhoudelijk toegelicht konden worden en meer gelegenheid gaven tot diepgang.

De vragen in de VO vragenlijst zijn mede dankzij deskundige feedback tot stand gekomen.

INLEIDING EN DOEL IN VRAGENLIJST

Kunstloc Brabant en Erfgoed Brabant zijn provinciale ondersteuningsorganisaties voor het onderwijs- en het culturele veld. Vanuit de landelijke regeling 'Cultuureducatie met Kwaliteit' (CMK) vinden we het belangrijk om in het VO op te halen wat er speelt met betrekking tot kansengelijkheid en curriculumvernieuwing binnen cultuuronderwijs en welke vraag er ligt met betrekking tot professionalisering.

Kunstloc Brabant heeft in de afgelopen acht jaar een trainerspoule voor PO opgezet. De trainers binnen deze poule geven trainingen die o.a. gaan over creatieve ontwikkeling, procesgerichte didactiek, begeleiden van veranderprocessen en het ontwikkelen van reflectief vermogen. Erfgoed Brabant heeft de afgelopen acht jaar voor het PO diverse scholingsvormen (masterclasses, lesformats, gastlessen) ontwikkeld om erfgoededucatie in te zetten als ondersteuning en onderdeel van diverse vakken. In de huidige CMK- periode (2021-2024) zien we kansen om het professionaliseringsaanbod voor het VO stevig(er) neer te gaan zetten en aandacht te geven aan de aansluiting van PO naar VO.

ALGEMENE INFORMATIE VAN DE SCHOLEN DIE HEBBEN DEELGENOMEN

regio	niveau	rol op school	cultuurbeleidsplan	CC	intermediair
brabant (12)	VMBO praktijkschool (2)	docent kunstvak en CC (12)	brabant: ja(5)	brabant: ja (11)	brabant: ja (12)
	VMBO basis - kader -mavo(6)	docent en vakgr. Voorz. (1)	nee (7)	nee (1)	nee
zuid holland (5)	VSO (1)	docent kunstvak en CKV (3)	zuid holland: ja(3)	zuid holland: ja (4)	zuid holland: ja(3)
	MAVO (1)	manager en CC (1)	nee (2)	nee (1)	nee (1)
	MAVO HAVO/VWO (6)		geen idee		geen idee (1)
	EOA				

WAAROM OOK DEELNAME ZUID HOLLAND?

Simultaan aan het onderzoek, startte de pilot Cultuur coördinator VO.

Kunstloc Brabant leverde trainers voor Brabant maar ook voor Zuid Holland.

Robin Brugman, Imke Donkers en Karin van Dijk geven de training en zo ontstond de uitgelezen kans om ook de Cultuurcoördinatoren van de Zuid Holland groep te verzoeken de vragenlijst VO in te vullen.

ONDERWERPEN IN DE VRAGENLIJST

Curriculumvernieuwing

Kansengelijkheid

Professionalisering

CONCLUSIES
GEKOPPELD AAN
AANBEVELINGEN

CONCLUSIES CURRICULUMVERNIEUWING

Kansen voor doorontwikkeling cultuureducatie :

Vakoverstijgend werken, doorlopende leerlijn in meerdere disciplines en niveaus, meer samenwerking en communicatie tussen de verschillende vakgebieden, visie cultuureducatie vastleggen in schoolplan.

- *obstakel: belangen van verschillende locaties en vaksecties die vooropgesteld worden, 'verandering prima maar niet nu'.*

CONCLUSIES CURRICULUMVERNIEUWING

Aansluiting met maatschappelijke thema's:

Scholen zien duidelijke raakvlakken tussen cultuureducatie en burgerschapsvorming, dit willen ze meer uitdragen.

Cultuureducatie moet bijdragen aan persoonsvorming en cultureel bewustzijn.

CONCLUSIES CURRICULUMVERNIEUWING

Behoeftte aan samenwerking:

Scholen hebben behoefte aan samenwerking binnen vakgebieden om tot een samenhangend curriculum te komen.

Hiervoor is nodig:

Inventarisatie wat er gebeurd en waar overlap zit, tijd nemen en doorzetten is hierbij noodzakelijk.

Cultuurcoördinator ziet zichzelf als bruggenbouwer en verbindende factor

CONCLUSIES CURRICULUMVERNIEUWING

Curriculumvernieuwing in visie cultuurbeleidsplan:

Niet alle scholen hebben een cultuurbeleidsplan, waarin duidelijke ambities voor curriculumvernieuwing staan, met name CKV, Burgerschap, en de kunstvakken dans en drama.

De minste ideeën hebben scholen over Erfgoed-educatie en verbinding binnenschools-buitenschools.

CONCLUSIES CURRICULUMVERNIEUWING

Overige opmerkingen over curriculumvernieuwing:

Om tot inhoud te komen moet meer gekeken worden naar de behoeftes van de leerling van NU.

CONCLUSIES KANSENGELIJKHEID

Docenten beschrijven kansengelijkheid als volgt:

'Alle leerlingen ongeacht afkomst religie en sociale economische achtergrond, hebben recht op kwalitatief goed onderwijs en mogelijkheden om het beste uit zichzelf te halen' en 'iedereen heeft gelijke kansen mbt aanbod en materialen'.

Visies in de schoolplannen over kansengelijkheid, zijn er overwegend niet.

CONCLUSIES KANSENGELIJKHEID

Aandacht voor kansengelijkheid:

Zit vooral in praktische uitvoering van culturele activiteiten, excursies ect. waarbij gezorgd wordt dat leerlingen van ouders met minder financiële draagkracht ook deel kunnen nemen. De CJP kaart wordt genoemd en als middel voor kansengelijkheid gezien.

Binnen de kunst- en cultuurvakken wordt iedereen uitgedaagd het beste uit zichzelf te halen en is het cognitieve niveau niet van belang.

CONCLUSIES KANSENGELIJKHEID

Professionele denk- en handelingskader:

Op de vraag maakt kansengelijkheid onderdeel uit van jouw professionele denk- en handelingskader wordt wisselend geantwoord. Een deel heeft hier geen idee van, kon er niets mee. Er is wederom een idee dat het gaat over de praktische uitvoering, 'voor iedereen hetzelfde mogelijk maken' (praktisch en financieel).

Over kansengelijkheid wordt nauwelijks met elkaar gesproken tussen collega's, behalve als er iets voorvalt. Docenten hebben behoefte aan kennis over kansengelijkheid (bewustwording, welke oordelen heb ik zelf onbewust) en voorbeelden (good practice) om kansengelijkheid handen en voeten te geven binnen een les.

CONCLUSIES KANSENGELIJKHEID

In deze cultuurvakken ziet men mogelijkheden om te werken aan kansengelijkheid:

Met name in CKV, beeldend, mediavakken, vakoverstijgend/interdisciplinair werken.

Het minst wordt gekozen voor dans en muziek, erfgoededucatie, film en literatuureducatie.

Hoe docenten zich verhouden tot Kansengelijkheid geeft een zeer wisselend beeld. Er is nog veel onwetendheid, vooral om hoe het handen en voeten te geven. Deze onwetendheid zorgt voor weerstand, kansengelijkheid wordt vooral nog gezien als 'containerbegrip'.

Ook vinden docenten 'gelijkwaardig' denken horen bij de mindset die je sowieso als docent moet hebben.

CONCLUSIES KANSENGELIJKHEID

Opvallende tegenstellingen op de vraag of men nog iets wilde delen rondom kansengelijkheid binnen cultuureducatie:

‘Breed aanbod kunstvakken kan ln. helpen meer inzicht te krijgen wat bij hen past, waardering uitspreken, niet rigide vasthouden aan een bepaald resultaat. Leerlingen die cognitief minder sterk zijn, kunnen door creatief/oplossingsgericht leren van het proces en in andere vaardigheden hun kunnen laten zien, zichzelf beoordelen, zelfreflectie op voortgang m.b.v. formatief handelen’

‘Persoonlijk geloof ik niet dat een school iets kan doen aan kansenongelijkheid. Je kan wel proberen het optimale uit de leerling te halen, ongelijkheid blijft, op diverse gronden’

CONCLUSIES PROFESSIONALISERING

Er is de afgelopen jaren veel op het gebied van professionalisering binnen gehaald op VO-scholen. Met name op het gebied van CKV (vakspecifiek aanbod) en de opleiding over de 21st century skills

CONCLUSIES PROFESSIONALISERING

Gewenste onderwerpen professionalisering op dit moment zijn:

Vakoverstijgend werken, curriculumvernieuwing binnen cultuuronderwijs en kansengelijkheid binnen cultuuronderwijs.

Erfgoededucatie en reflecteren worden als minst aangemerkt.

CONCLUSIES PROFESSIONALISERING

Belangrijk in de samenwerking met externen:

Aanbieders moeten (meer) bekend zijn met de doelgroep, aansluiting op actuele thema's en kennis van de dagelijkse onderwijspraktijk.

Er is een grote behoefte dat cultuureducatie een vast onderdeel in het schoolplan wordt. Als het in het schoolplan staat wordt er automatisch meer tijd en ruimte aan cultuureducatie gegeven.

CONCLUSIES PROFESSIONALISERING

Overige opmerkingen over curriculumvernieuwing:

De wensen die er nu zijn voor professionalisering is andere collega's meenemen in het belang van cultuureducatie en hoe dit bij kan dragen aan de persoonsvorming.